

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 185 โรงเรียน จำนวน 1,666 คน (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2551)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มหาจำนวนที่เหมาะสม โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสุ่มของ Krejcie and Morgan (ยุทธ ไทยวรรณ, 2545, หน้า 104) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจาก 46 โรงเรียน จำนวน 312 คน และการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1

1. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) โดยกำหนดค่าคะแนนของช่องน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก

3 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อย

1 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คู่มือการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานในโครงการเศรษฐกิจพอเพียง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้กำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ

2. สร้างเครื่องมือ โดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ บทบาทผู้บริหารในการบริหารจัดการในโรงเรียน การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน และการเป็นผู้นำในการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และรับการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจด้านเนื้อหาและกาสร้างเครื่องมือ พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถวุฒิ จารุสาธิต ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

4.2 รองศาสตราจารย์ นิธิเดชน์ เชิดพุทธ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

4.3 นายวินัย ปานไท้ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 3

4.4 นายปราโมทย์ ทับทิมเกิด ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าสะแก อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

4.5 นายประดิษฐ์ คำผงแดง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยท้องฟาน อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

5. นำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับจุดมุ่งหมาย (Index of Item Objective: IOC) แล้วนำข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเกินกว่า 0.6 มาเป็นข้อคำถาม ซึ่งมีทั้งสิ้น จำนวน 35 ข้อ

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราว 0.84

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้การเก็บข้อมูลวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้รับผิดชอบจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Sciences/PC+) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage: %)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้แปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ Best Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 100)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One Way ANOVA) และใช้วิธีการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ค่าร้อยละ (Percentage: %)
2. การทดสอบ T - test และ F – test (Parametric Statistics)
3. วิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One Way ANOVA) และใช้วิธีการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)